

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, 30.12.2003
KOM(2003) 840 endelig

**KOMMISSIONENS MEDDELELSE TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**om retningslinjer for anden runde af EF-initiativet Equal vedrørende
tværnationalt samarbejde til fremme af en ny praksis i bekæmpelsen af
forskelsbehandling og uligheder af enhver art i forbindelse med arbejdsmarkedet**

“Fri bevægelighed for gode idéer”

1. INDLEDNING

Equal er et led i EU's strategi til skabelse af flere og bedre job og til sikring af, at ingen nægtes adgang til disse job. Som et fællesskabsinitiativ under den Europæiske Socialfond fungerer EQUAL som et lærings- og udviklingsforum, der giver mulighed for at finde nye metoder til realisering af målsætningerne for den europæiske beskæftigelsesstrategi og den sociale integrationsproces. Equal adskiller sig dog fra de sædvanlige programmer under Den Europæiske Socialfond ved også at fungere som et forsøgslaboratorium til udvikling af nye metoder til at bekæmpe forskelsbehandling og uligheder på arbejdsmarkedet. Equal giver eksempler på god praksis for disse nyskabende metoder, idet der lægges vægt på et aktivt samarbejde mellem medlemsstaterne, således at det sikres, at de mest positive resultater anvendes og udveksles på tværs af Europa.

Udvidelsen af Den Europæiske Union er nu gået ind i sin afsluttende fase, og alle de ti nye medlemsstater vil fra 1. januar 2004 deltage i Den Europæiske Socialfond og Equal. Sidstnævnte afvikles over to runder, hvoraf den sidste vil blive iværksat i 2004. Det betyder, at anden runde af Equal vil komme til at gælde hele EU's nye område og omfatte 27¹ programmer.

EU fører en integreret strategi til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Equal-initiativet, der hovedsagelig har fokus på arbejdsmarkedet, er et led i denne strategi, og det støtter bestræbelserne på at bekæmpe enhver forskelsbehandling, der finder sted af disse grunde.

2. FORMÅLET MED DENNE MEDDELELSE

Equals principper og opbygning med partnerskaber, øget medindflydelse, tværnationalitet, mainstreaming, nyskabelse og en tematisk samarbejdsmetode har vist sig at være yderst effektive i en helhedsorienteret måde at forholde sig til forskelsbehandling og uligheder, hvorfor de også kan anvendes i forbindelse med anden runde. Denne meddelelse beskriver en række af de foreløbige resultater fra Equal, idet der sættes fokus på de mest lovende nye metoder, der allerede kan indgå i udarbejdelsen af nye fremgangsmåder til bekæmpelse af forskelsbehandling og uligheder på arbejdsmarkedet. Den opstiller også rammerne for den anden runde af Equal, idet den bekræfter principperne og opbygningen, samtidig med, at den administrative gennemførelse forenkles for at opnå større effektivitet.

3. PARTNERSKAB OG ØGET MEDINDFLYDELSE (EMPOWERMENT)

Equals mest synlige succes indtil videre er princippet om partnerskab. Formålet med partnerskaberne inden for Equal er at samle forskellige aktører, der så samarbejder i et udviklingspartnerskab med henblik på at udvikle en integreret fremgangsmåde til håndtering af de multidimensionale problemer ved forskelsbehandling ved at forene deres anstrengelser og ressourcer i forsøget på at finde nyskabende løsninger på problemstillinger, som de i fællesskab har defineret, og opfylde fælles målsætninger.

---

¹ Belgien og Det Forenede Kongerige har etableret to EF-initiativprogrammer.

Dette kræver inddragelse af en lang række aktører, idet de aktører, der deltager i gennemførelsen af aktiviteterne, også bør deltage i beslutningsprocessen, og dette på grundlag af et indbyrdes aftalt (og skriftligt) arbejdsprogram, der omfatter partnere fra andre medlemsstater.

Equal-partnerskaberne bringer meget forskelligartede grupper sammen, hvoraf mange ikke tidligere har samarbejdet, således at en lang række forskelligartede samfundsaktørers færdigheder og ressourcer kombineres. Dette bekræftes af den store spredning i typen af organisationer, der deltager, og det er særligt tilfredsstillende, at hvert tredje udviklingspartnerskab ledes af en ngo.

	Udviklingspartnerskabets ledende partners juridiske status		Alle partnerorganisationers juridiske status	
	Antal udviklingspartnerskaber	%	Antal partnere	%
Privat nonprofitorganisation (inklusive ngo'er)	423	33	3 831	28
Offentlig organisation	422	33	4 395	32
Privat organisation	295	23	3 694	27
Halvoffentlig organisation	72	6	563	4
Arbejdsmarkedsparter (fagforening, forbund)	40	3	880	6
Uden juridisk status	22	2	321	2
Kooperativ	11	1	133	1
I alt	1 285	100 %	13 817	100 %

Udviklingspartnerskabernes sammensætning og interne samarbejde er faktorer, der har stor betydning for deres succes, hvilket kombineret med den aktive deltagelse af de personer, der er udsat for forskelsbehandling eller er ugunstigt stillede på grund af uligheder, har givet partnerskaberne en ny dynamik. Erfaringerne fra tidligere EF-initiativer viser, at man ikke kan få succes, medmindre partnerne har et godt samarbejde. Det tager dog tid at udvikle et sådant samarbejde, hvorfor der i den første fase af Equal – *aktion 1* – er afsat tid og ressourcer til denne dialog. Dette arbejde har vist sig at have meget stor betydning, idet det giver mulighed for at se på tidligere erfaringer, særlig i andre medlemsstater, for at finde og indgå aftale med tværnationale partnere, for at modtage bidrag fra forskellige grupper, for at foretage en analyse af styrker og svagheder og for at finde relevante sammenkoblinger med igangværende forandringsprocesser og nye muligheder for netværkssamarbejde (på lokalt, regionalt eller nationalt plan). Målsætningerne og de forskellige roller, ansvarsfordelingen og metoderne til at fremme de forskellige partners deltagelse blev præciseret på grundlag af dialogen og den gensidige tillid, der blev skabt mellem partnerne i forbindelse med *aktion 1*.

Erfaringerne, der blev høstet i løbet af den første runde af Equal, viser, hvor vigtigt det er, at initiativtagerne til et udviklingspartnerskab har tilstrækkelige ressourcer, både med hensyn til finansielle midler, tid og værktøjer for at drøfte og blive enige om en fælles analyse af det givne problem og om en sammenhængende strategi for udvikling og afprøvning af

nyskabende metoder. Forudsætningen for et effektivt partnerskab er, at der skabes tillid til potentielle partnere, særlig de tværnationale (hvilket medfører rejseaktivitet til andre medlemsstater), og at man får dem til at forpligte sig. Det står også klart, at den dynamik, der skabes med denne dialog, og gennemførelsen af det aftalte arbejdsprogram, ikke skal bremses af lange administrative procedurer i overgangen fra *aktion 1* til *aktion 2* (gennemførelse af arbejdsprogrammet). Varigheden af *aktion 1* vil derfor i anden runde af Equal blive afpasset således, at den støtter denne vigtige dialog, og man vil forsøge at undgå en pause i aktiviteterne mellem *aktion 1* og *aktion 2* ved at indføre en bekræftelsesfase for *aktion 2*, der giver udviklingspartnerskabet mulighed for et fortsat aktivitetsflow.

3.1. God forvaltningsskik

God forvaltningsskik forudsætter en aktiv deltagelse af alle interessenter, ikke alene for at opnå en så effektiv politikudformning og -gennemførelse som mulig, men også for at fremme og forbedre processtyringen og således bidrage til en bedre mainstreaming af Equal-resultaterne i politikkerne på nationalt og europæisk niveau.

Equal indeholder i sin opbygning de vigtigste elementer af god forvaltningsskik, da programmet vedrører tværgående politikker og arbejder på tværs af og går længere end de sædvanlige institutionelle grænser. Equal er et nyskabende program, hvorfor det stiller spørgsmålstejn ved de etablerede forvaltningsmetoder og opfordrer til nye og kreative idéer. Man tager ved lære ved at se på, hvad der virker, og hvad der ikke virker, gennem en systematisk evaluering og anvendelsen af et solidt grundlag for at vurdere og iværksætte politikker og forskellige gennemførelsesmetoder samt ved anvendelse af erfaringerne fra kolleger og under behørig hensyntagen til nationale og europæiske erfaringer.

I Equal er mange af de organer, der kan drage nytte af de resultater og det output, der opnås, en del af initiativet, ligesom det i stort omfang var tilfældet med Adapt- og Employment-initiativerne². Som følge af forberedelsesfasen inddrager Equals udviklingspartnerskaber nu dog en bredere vifte af partnere og ”potentielle brugerorganer”, f.eks. arbejdsgiverorganisationer, offentlige uddannelses- eller arbejdsformidlingsorganer og økonomiske udviklingsagenturer, i deres partnerskaber og aktiviteter. Ikke blot er partnerskabet bredere, men alle de centrale interessenter, særlig personer og organisationer, der direkte eller indirekte er genstand for forskelsbehandling og uligheder, inddrages gennem hele udviklings- og mainstreamingprocessen.

For at sikre, at nyskabelserne gennemføres på en bæredygtig måde, selv efter at Equal-midlerne ophører, er det dog nødvendigt, at de netværk, der er oprettet, fortsætter med at eksistere i en eller anden form for at støtte anvendelsen af de nyskabende metoder i politikkerne på lokalt, regionalt, nationalt eller europæisk plan. Mainstreamingarbejdet vil således blive udvidet i anden runde af Equal (se afsnit om mainstreaming).

4. TEMATISK FREMGANGSMÅDE

4.1. Støtte til den europæiske beskæftigelsesstrategi og den sociale integrationsproces

For at bidrage med forskellige nyskabende metoder til arbejdsmarkedspolitikkerne arbejdede man i forbindelse med første runde af Equal med en række tematiske områder, der blev

---

2 Adapt og Employment var fællesskabsinitiativer, der blev gennemført i perioden fra 1994 til 1999.

defineret med udgangspunkt i beskæftigelsesstrategiens fire søjler – henholdsvis programmernes foranstaltninger og prioriteter. Den europæiske beskæftigelsesstrategi er siden da blevet revideret, idet man har lagt vægt på målsætningerne, prioriteterne og målgrupperne under fortsat hensyntagen til den overordnede målsætning for det næste årti, nemlig at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en bæredygtig økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed.

Det er et vigtigt element i denne globale strategi at fremme den sociale samhørighed. Anvendelsen af den åbne koordinationsmetode til bekæmpelse af social udstødelse inden for rammerne af den sociale integrationsproces gør det muligt at opnå en både sammenhængende og varieret indsats på nationalt niveau. Politikkerne til bekæmpelse af social udstødelse og fattigdom kan både være af forskellig art og have forskellig indvirkning på medlemsstaterne og målgrupperne. Equal bidrager også til den sociale integrationsproces ved at finde nye metoder til at bekæmpe forskelsbehandling og uligheder, som er de vigtigste årsager til udstødelse.

Medlemsstaterne er efter høring blevet enige om ikke at ændre på de temaer, der skal behandles i forbindelse med anden runde af Equal, da de fortsat støtter den overordnede målsætning om fuld beskæftigelse, kvalitet og produktivitet i arbejdet, samhørighed og et rummeligere arbejdsmarked, og dermed også både beskæftigelsesstrategien og den sociale integrationsproces.

Den anden runde af Equal viderefører således den tematiske fremgangsmåde, der blev etableret i forbindelse med første runde, og dette til gavn for de personer, der er genstand for de vigtigste former for forskelsbehandling (på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering) og ulige vilkår. Hver gruppe skal have uindskrænket adgang til hvert enkelt tematiske område. I henhold til artikel 1 i forordning (EF) nr. 1260/1999³ er ligestillingen af mænd og kvinder et mål for såvel samtlige tematiske områder som for specifikke særforanstaltninger.

Temaer

- Lette adgang eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet for dem, som har vanskeligt ved at blive integreret eller reintegreret på et arbejdsmarked, som skal stå åbent for alle.
- Bekæmpe racisme og fremmedhad i forbindelse med arbejdsmarkedet.
- Gøre det muligt for alle at etablere nye virksomheder ved at stille alle de redskaber til rådighed, som er nødvendige for at oprette en virksomhed og for at kunne identificere og udnytte nye muligheder for at skabe beskæftigelse i by- og landområder.
- Styrke den tredje sektor, især samfundsnyttige tjenesteydelser, med særligt henblik på at forbedre jobkvaliteten.
- Ophjælpe livslang uddannelse og integrationsfremmende arbejdsmetoder, som tilskynder til ansættelse og varigt arbejde for personer, der er udsat for forskelsbehandling og uligheder i forbindelse med arbejdsmarkedet.

---

3 Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 af 21. juni 1999 om generelle bestemmelser om strukturfondene, EFT L 161 af 26.6.1999, s. 1.

- Støtte virksomheders og ansattes evne til at tilpasse sig strukturelle ændringer inden for økonomien samt anvendelse af informationsteknologi og andre nye teknologier.
- Forlige familie- og arbejdsliv og reintegrere mænd og kvinder, som har forladt arbejdsmarkedet, ved at skabe mere fleksible og effektive former for arbejdstilrettelæggelse og for hjælpeordninger.
- Reducere kønsskævhed og støtte afskaffelsen af kønsbestemt arbejdsopdeling.
- Støtte den sociale og erhvervmæssige integration af asylsøgere.

I henhold til artikel 7, stk. 7, i forordning (EF) nr. 1260/1999 blev ESF's bidrag til Equal for perioden fra 2004 til 2006 justeret ultimo 2003 for at tage højde for indeksreguleringen. For de nuværende medlemsstater blev EF-initiativprogrammerne tilpasset i 2001, og valget af temaer og tilhørende støttemidler for hver medlemsstat oplyses på Equal-webstedet. De supplerende midler, der opstår som følge af prisindekseringen, vil blive fordelt procentvis til disse temaer (foranstaltninger), medmindre medlemsstaterne fremlægger et begrundet forslag til en alternativ fordeling.

For de tiltrædende lande vil der blive vedtaget udkast til EF-initiativprogrammer for Equal efter 1. maj 2004. Da udgifterne er støtteberettigede fra 1. januar 2004, vil EF-initiativprogrammernes indhold dog også ligge fast i januar 2004, hvilket således fremmer disse landes fulde deltagelse i anden runde af Equal. EF-initiativprogrammerne for de tiltrædende lande vil dreje sig om et begrænset antal udvalgte temaer og omfatte et minimumniveau af foranstaltninger rettet mod asylansøgere samt sikre komplementaritet med programmerne under Den Europæiske Socialfond, særlig mål 1. Ligesom for de nuværende medlemsstater vil der i hvert EF-initiativprogram blive taget hensyn til ligestillingsaspektet i Equals programmerings-, gennemførelses-, overvågnings- og evalueringsfase.

4.2. Asylansøgere

Udformningen af en fælles asylpolitik, der omfatter fælles europæiske foranstaltninger på asylområdet, er en integrerende del af EU's målsætning om gradvist at skabe et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for dem, der på grund af særlige omstændigheder på berettiget vis søger beskyttelse i EU. En af målsætningerne med Genève-konventionen er den sociale integration af flygtningene i det land, hvor de er etableret, og EU støtter derfor de af medlemsstaternes foranstaltninger, der har til formål at fremme deres sociale og økonomiske integration, i det omfang at det bidrager til den økonomiske og sociale samhørighed. Ud over de foranstaltninger, der støttes af strukturfondene og andre fællesskabsforanstaltninger inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse, blev Den Europæiske Flygtningefond etableret i 2000 med henblik på at hjælpe medlemsstaterne med at modtage og håndtere konsekvenserne af ankomsten af flygtninge og fordrevne personer. Hvad angår asylansøgere og særlig betingelserne for modtagelse og adgangen til procedurerne for asyl er der gennem Den Europæiske Flygtningefond adgang til en række infrastrukturer og tjenester i form af logi, materiel støtte, sundhedspleje, social bistand eller støtte i forbindelse med forskellige administrative eller retlige formaliteter, herunder retshjælp.

Inddragelsen af asylansøgetemaet i Equal på et tidspunkt, hvor EU bevæger sig hen imod en fælles strategi for modtagelse af asylansøgere (som defineret i direktivet om fælles

mindstevilkår for modtagelse⁴), har medført en større forståelse for forskellene mellem medlemsstaterne og den måde, hvorpå de nationale politikker påvirker asylansøgnernes adgang til arbejdsmarkedet samt almen uddannelse eller erhvervsuddannelse. Den tværnationale dialog inden for rammerne af partnerskaberne har gjort det nemmere at lære af erfaringerne på både det praktiske og det operationelle plan, fordi man overalt i EU står over for de samme udfordringer.

Der var i løbet af første runde en bekymrende tilbagegang i asylansøgningsaktiviteterne ledsaget af en mere og mere fjendtlig indstillet pressedækning. På lokalt niveau har man dog gennem partnerskabernes arbejde kunnet se fordelene ved en række støtteforanstaltninger for asylansøgere lige fra adgangen til sprogundervisning og almen uddannelse, erhvervsuddannelse, frivilligt arbejde til ansættelse på det private arbejdsmarked. Fordelene har været helt klare og omfatter en forhøjelse af aktivitetsniveauet, et faldende ”tab” af asylansøgere til det sorte arbejdsmarked og større bidrag til den lokale økonomi.

Adskillige lande giver asylansøgerne direkte adgang til uddannelse, erhvervskurser og arbejdsmarkedet, og der vil på længere sigt være anledning til at sammenligne resultaterne fra de partnerskaber, der opererer i disse lande, med resultaterne fra de partnerskaber, der opererer i lande, hvor der ikke er samme direkte adgang. Disse erfaringer vil kunne anvendes, når medlemsstaterne skal foretage politiske valg i forbindelse med udviklingen af det fælles europæiske asylsystem.

Et andet område, hvor der er opnået gode resultater, er etableringen af ”kompetenceregnskaber” for asylansøgere. Adskillige udviklingspartnerskaber udvikler, afprøver og anvender nye modeller for støtte til asylansøgnernes erhvervsmæssige integration. Disse nye modeller tager højde for både de uformelle og de mere traditionelle færdigheder og spørgsmålet om anerkendelse af formelle kvalifikationer samt kortlægger detaljerede uddannelsesbehov. Selve processen med at udarbejde kompetenceregnskaber har vist at give asylansøgerne øget medindflydelse og at være nyttig for fremtidige arbejdsgivere og leverandører af uddannelsesordninger og frivilligt arbejde.

Der kan selv på dette tidlige tidspunkt spores en række interessante tendenser i udviklingspartnerskabernes og andre organers arbejde:

- Det er meget vigtigt at yde en støtte, der er relevant og nyttig både for integrationen i medlemsstaterne og genindslusningen i oprindelseslandet eller et tredjeland. Flere udviklingspartnerskaber understreger denne fremgangsmåde, der giver de berørte personer valgfrihed.
- Der skal ydes støtte så hurtigt som muligt, efter at der er søgt om asyl.
- Samarbejdet med arbejdsgiverne: Udviklingspartnerskaberne har etableret forskellige former for partnerskaber med arbejdsgiverne, f.eks. samarbejdsaftaler med en virksomhed om at få asylansøgere i arbejde, når de har afsluttet deres uddannelsesprogram. Erfaringerne viser, at disse partnerskaber kun kan fungere og at det kun er muligt at få arbejdsgiverne til at forpligte sig, hvis der etableres en tæt kontakt med disse og ved at yde et grundigt oplysningsarbejde, men de viser også, at partnerskaberne giver gode resultater og har et stort potentiale.

---

4 Direktiv om fælles mindstevilkår for modtagelse af asylansøgere, vedtaget af Rådet i januar 2003, gennemførelsesfrist: 6.2.2005.

Adskillige Equal-udviklingspartnerskaber har fungeret som katalysatorer for nye partnerskaber, der har forbedret samarbejdet og informationsformidlingen mellem organisationer og de personer, der i det daglige arbejder med asylansøgere på lokalt og regionalt niveau.

Equal giver de nye medlemsstater en god mulighed for at samarbejde med de nuværende medlemsstater for at kortlægge enhver god praksis med hensyn til den sociale og erhvervsmæssige integration af asylansøgere. Det nuværende antal asylansøgere i visse nye medlemsstater er forholdsvis lavt, men dette kan meget vel ændre sig efter udvidelsen. I de nye medlemsstater kan asylansøgernes tematiske aktiviteter med stor fordel tage sigte på:

- at hjælpe med at udvikle ngo-sektorens kapacitet og give den mulighed for at arbejde effektivt i et partnerskab med de relevante myndigheder
- at hjælpe med at udvikle netværk til informationsudveksling i ngo-sektoren
- at forbedre asylansøgernes sociale integration.

Arbejdsprogrammet for asylansøgernes europæiske temagruppe (*Asylum Seekers European Thematic Group*) vil blive tilpasset for at sikre, at de nye medlemsstater modtager passende praktisk støtte.

Udfordringen i anden runde af Equal vil bestå i at afprøve disse tidligere resultater og etablere en platform, der gør det muligt at formidle disse erfaringer videre til et bredere publikum. Equal drager fordel af direktiverne vedrørende den fælles asylansøgerpolitik, der gør det muligt at sætte større fokus på aktiviteterne vedrørende asylansøgere, således som de er defineret, i forhold til andre beskyttede persongrupper. Dette gør det ligeledes nemmere at afklare forholdet og den indbyrdes komplementaritet mellem Equal og Den Europæiske Flygtningefond på nationalt niveau. Da det er sandsynligt, at begge finansieringskilder vil blive anvendt til den samme type organisationer og til støtte for den samme type aktiviteter for forskellige persongrupper, skal medlemsstaterne afgøre, om de ønsker en fælles finansiering af aktiviteter, og fastlægge de praktiske foranstaltninger, som vil blive truffet for at gennemføre, overvåge og evaluere dette på nationalt niveau.

5. NYSKABELSE

Der vil inden for rammerne af Equal blive afprøvet nyskabende metoder for, hvorledes man gennemfører en politik. Der kan være tale om helt nye metoder eller om anvendelse af elementer, der er hentet fra andre områder, og som sikrer en mere effektiv gennemførelse af en politik. Der vil i anden runde af Equal forsat blive gjort forsøg med nye idéer og fremgangsmåder. Det er dog også vigtigt, at nyskabelserne fra første runde af Equal føres videre til anden runde, således at der kan bygges videre på disse. Hertil kommer, at der i forbindelse med første runde eventuelt ikke er blevet taget tilstrækkelig højde for medlemsstaternes specifikke arbejdsmarkedsbehov og/eller der kan være blevet udviklet god praksis i en anden medlemsstat med tilsvarende situationer med forskelsbehandling. Medlemsstaterne kan derfor i indkaldelserne af forslag i forbindelse med anden runde fastlægge specifikke krav om fornyelse under hensyntagen til eksisterende eller nye arbejdsmarkedsaspekter, og de kan omstrukturere grænsefladerne mellem institutioner eller mellem offentlige politikker og foranstaltninger. Medlemsstaterne bør ligeledes udforme politikkravene på en sådan måde og opfordre udviklingspartnerskaberne til, at der i højere

grad eksperimenteres med hensyn til beskyttelse mod arbejdsløshed, jobkvalitet og direkte jobskabelse.

6. LOVENDE NYE METODER FRA EQUAL

Udviklingspartnerskaberne, der er etableret inden for rammerne af Equal, dækker ni forskellige tematiske områder. Selv om arbejdet endnu ikke er afsluttet, og det endnu er for tidligt at bekræfte resultaterne, står det allerede klart, at første runde af Equal, der startede i 2001, indeholder en række lovende nye metoder til håndtering af forskelsbehandling og uligheder.

6.1.1. *Handicappede*

Equal fremmer beskæftigelsesmulighederne for handicappede ved at tilbyde en kombination af forskellige uddannelses- og rådgivningstjenester, der henvender sig til arbejdsgivere og er udformet således, at de giver sidstnævnte mulighed for at ansætte handicappede uden forpligtelser eller administrative byrder. Af konkrete eksempler kan nævnes tjenester, der giver nemmere adgang til ansættelse og udvælgelse, kurser i øget forståelse for handicappedes behov, arbejdsmiljøvurderinger, der skal hjælpe arbejdsgivere med at sikre, at arbejdspladsen er tilgængelig i enhver henseende, samt en rådgivningstjeneste vedrørende de økonomiske incitament, der kan opnås ved ny eller fortsat ansættelse af handicappede. Man forsøger inden for rammerne af Equal at lade efterspørgslen og ikke udbuddet styre genindslusningsprocessen, hvilket betyder, at kunden, dvs. den handicappede, opnår øget medindflydelse og bliver den førende aktør i processen på grundlag af en optimal udnyttelse af hans eller hendes færdigheder og viden.

6.1.2. *Fastholdelse af arbejdstagerne længere tid på arbejdsmarkedet*

Seniorpolitik er blevet et brændende emne på både nationalt og europæisk niveau. Der gøres i forbindelse med Equal forsøg med to forskellige og komplementære fremgangsmåder, nemlig en "afhjælpende" fremgangsmåde til håndtering af de direkte og nuværende hindringer for ældre arbejdstagere (motivation, uddannelse, nye arbejdsmetoder), og en "præventiv" fremgangsmåde i form af strategisk planlægning, langsigtet politik vedrørende menneskelige ressourcer og seniorpolitik. Der er allerede opnået betydelige resultater. Den største kilde til motivation for ældre arbejdstagere er at blive gjort synlige og blive betragtet som del af en løsning. Når virksomhederne arrangerer kurser, anvendes en "bundstyret" (*bottom-up*) fremgangsmåde, der giver arbejdstagerne mulighed for at give deres bidrag til løsningsmodeller og fremsætte egne idéer. Samtidig kommer de ældre arbejdstageres passive viden til udtryk gennem disse arrangementer, der gør dem mere bevidste om deres vigtige rolle med hensyn til at videreføre den pågældende virksomhedskultur. Det er ikke blot et spørgsmål om at inddrage de ældre arbejdstagere i de forskellige uddannelsesstilbud, det drejer sig også om at give dem den rigtige støtte – også i forbindelse med de valg, de får tilbudt - til at skifte til nye arbejdsområder, der passer til deres ændrede behov og ønsker, og som giver en optimal udnyttelse af deres kunnen og erfaring.

6.1.3. *Arbejdsløses eller inaktives iværksættermuligheder*

Det står klart, at de erhvervsorienterede finansieringskilder ikke når frem til de sårbare grupper og områder. Equal-partnerskaberne har som regel fokus på hindringerne for finansiering (private og offentlige finansieringskilder) og for efterspørgslen (potentielle kunder). Der gøres forsøg med nye metoder til at omdanne uformelle aktiviteter, der ofte

udøves af etniske minoriteter eller rejsende arbejdstagere, til formelle erhvervsaktiviteter ved at give arbejdstagerne en række færdigheder, status, indtægt og selvstændighed. Equal arbejder sideløbende med skiftende fonde, der tilføres midler fra andre kilder (Den Europæiske Regionaludviklingsfond eller private kilder), med henblik på at opbygge det finansielle grundlag for de grupper eller personer, der er genstand for forskelsbehandling på arbejdsmarkedet.

6.1.4. Indvandreres bidrag til beskæftigelsen og den økonomiske vækst

Adskillige udviklingspartnerskaber har understreget, at et af de bedste argumenter for arbejdsgivere til at satse på arbejdstagernes mangfoldighed var andre arbejdsgivers erfaringer på dette område, idet disse sidstnævnte kan bekræfte de positive virkninger af mangfoldighedsstrategier for deres virksomhed (f.eks. med hensyn til konfliktstyring og stresshåndtering, svingende arbejdskapacitet og fravær, virksomhedsimage og diversificering af tjenester). Af succesfulde initiativer kan nævnes fastsættelsen af kriterier og etableringen af belønningssystemer for "ligestillingsarbejdsgivere" (*Equal Opportunity Employers*), afholdelsen af rundbordssamtaler mellem arbejdsgivere på lokalt plan og udviklingen af lokale arbejdsgivernetværk. Præsentationen af vellykkede rollemønstre og etableringen af faste rammer for udvekslingen mellem arbejdsgivere har ført til en mere omfattende anvendelse af god praksis for ansættelse af personer fra dårligt stillede grupper. Der er også god erfaring med overførsel af god praksis og anvendelsen af referencemønstre fra tværnationale partnere.

6.1.5. Øget tilpasning til arbejdsmarkedet

En anden udfordring i forbindelse med Equal er, hvorledes man skal fremme adgangen til uddannelse i "den virkelige verden", hvor tidspresset, de mange daglige gøremål og manglen på uddannelseserfaring fungerer som barrierer, særlig for personer, der ikke er vant til at sidde på skolebænken. Der kan gøres en forskel ved at anvende informations- og kommunikationsteknologier på nyskabende arbejdspladser, f.eks. supermarkeder, med henblik på at fremme indlæringen og alternative uddannelsesteknikker, der overfører de indlæringsprocesser, der anvendes i familien, til arbejdspladsen.

6.1.6. Byggeklodser for strategier vedrørende livslang uddannelse

Personer med et lavt niveau af grundlæggende færdigheder og/eller ingen kvalifikationer, og som ikke er vant til at sidde på skolebænken, står over for en række barrierer med hensyn til selve adgangen til uddannelse og med hensyn til at gøre fremskridt. Equal giver en række partnere – og nye partnerskaber - mulighed for at gøre en forskel ved at arbejde sammen på nye måder i en lokal kontekst. En række kommuner er for første gang gået ind i et samarbejde med henblik på at levere et system af forberedende uddannelsestjenester, der er skræddersyet efter elevernes behov.

6.1.7. Kønsopdeling i forskellige sektorer og erhverv

Equal henvender sig også til børn og unge og tager ikke kun stilling til de kommende generationers rollefordeling og karrierevalg, men også til de fremherskende rollemønstre i den nuværende forældregeneration. Man har afprøvet nyskabende læseplaner for grund- og gymnasieskoler, der bryder med de traditionelle kønsroller og den ubevidste anvendelse af de gældende stereotyper inden for de videnskabelige og tekniske fag. Der tages i forbindelse med disse ordninger udgangspunkt i en række processer i husholdningen, herunder madlavning, bagning eller strykning, til at forklare visse kemiske og fysiske fænomener. Projektet er en

succes på den måde, at de kvindelige elever synes at få en bedre forståelse af pensum og betragter de videnskabelige fag som et muligt karrierevalg.

6.1.8. *Ansvarsdeling vedrørende pleje- og husholdningsopgaver*

For at skabe debat og fremhæve betydningen af en aktiv faderrolle blev mediekampagnen "*Men are taking the lead*" iværksat. Debatten blev sat i gang med en massiv reklamekampagne i medierne suppleret med pressekonferencer, et websted, et talkshow (2 x 12 programmer) og en lang række andre arrangementer. I det første budskab, der blev formidlet via tv-reklamer, blev mændene konfronteret med deres sædvanlige undskyldninger for ikke at påtage sig et større ansvar i hjemmet. Efter et stykke tid blev strategien finjusteret, og der blev sat fokus på motivation og inspiration i stedet for provokation. Den anden bølge af budskaber handlede også om, at kvinderne var nødt til at lære at give slip på deres "husholdnings- og plejemonopol" og på deres stærke meninger om, hvorledes tingene skal gøres, ved i højere grad at anerkende mændenes måde at passe børn eller klare husholdningen på. I en fælles indsats med en række større virksomheder, ngo'er og landets store fodboldklub arrangerer Equal en række aktiviteter for at lade fædre føle glæden og tilfredsstillelsen ved at tilbringe kvalitetstid sammen med deres børn og få en forståelse for hvilken forskel dette kan gøre for børnene og deres kvindelige partnere.

6.1.9. *Virksomhedernes sociale ansvar*

Små virksomheder har begrænsede midler til forvaltning af menneskelige ressourcer, og det er således mindre attraktivt og relevant for dem at udnytte den diversitet, som virksomheder, der påtager sig et socialt ansvar, ellers opnår. Man forsøger med Equal at finde nye metoder til at motivere virksomhederne til at spille en aktiv rolle i integrationen af dårligt stillede grupper. Der afprøves andre typer foranstaltninger, herunder "støttet ansættelse" og støtte fra tredjemand, og man har opnået positive resultater gennem personlige kontakter med arbejdsgivere fra små virksomheder og ved at tilbyde forskellige former for støtte og diverse tjenester (f.eks. uddannelsesprogrammer, vejledning, sagsstyring samt jobprofilering og -matching), der gør de enkelte små og mellemstore virksomheder i stand til at håndtere aspekter eller problemer, der skyldes deres særlige situation i relation til ansættelsen af personer med særlige behov.

6.1.10. *Genindslusning til bekæmpelse af udelukkelse*

Den præventive og aktive håndtering af arbejdsløse sammen med målsætningen om at minimere antallet af langtidsledige fører til det overordnede princip om at *give det rigtige jobtilbud til den rigtige person på det rigtige tidspunkt*. Equal finder ligeledes anvendelse i fængsler med henblik på at vurdere og anerkende eksisterende færdigheder og lade disse indgå i de sædvanlige uddannelses- og genindslusningsprocesser. Tidligere indsatte er alt for ofte overladt til sig selv, når de løslades. De har på grund af et lavt selvværd og deres ofte lave uddannelsesniveauer ringe mulighed for at finde arbejde, hvorfor man risikerer, at de igen begår kriminalitet. Der findes en høj grad af forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, fordi mange arbejdsgivere ikke ønsker at ansætte personer, der tidligere har været straffet. Equal udvikler metoder til vurdering af nuværende og tidligere indsatte færdigheder og til standardisering af værktøjer, uddanner lærere ved afholdelse af møder til udveksling af erfaringer (en guide/vejledning med praktisk information og anbefalinger vil blive udarbejdet) og anvender de offentlige arbejdsformidlingers eksisterende kommunikationskanaler med henblik på at gøre arbejdsgiverne mere bevidste om problemerne på dette område. Det drejer sig om et meget bredt partnerskab mellem arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutionerne, offentlige arbejdsformidlinger, justitsministeriet og forskellige interessegrupper.

Bestræbelserne er dog ikke begrænset til uddannelse alene, eftersom genindslusningen af tidligere straffede personer også foregår ved, at de institutioner, der er ansvarlige for at genindsluse tidligere indsatte i samfundet, også deltager i partnerskabet.

6.1.11. Flere og bedre arbejdspladser inden for den tredje sektor

Equal afprøver muligheden for at anvende franchising i den tredje sektor. Som forretningsmodel har man anvendt et lille socialt kooperativ, der har haft hoteldrift i ti år, og som er en succeshistorie ikke blot økonomisk, men også i kraft af den måde, hvorpå det beskæftiger dårligt stillede arbejdstagere og formidler faglig kunnen. Equal giver andre dårligt stillede grupper i andre medlemsstater mulighed for at følge med i udviklingen af denne forretningsmodel. Denne fremgangsmåde kan også anvendes i forbindelse med nye forretningsområder. Dette arbejde kan have en strukturerende effekt, fordi der ved programmets afslutning vil være etableret en europæisk franchisingstruktur, ejet af økonomiske aktører i den tredje sektor.

7. NYE UDFORDRINGER

Den tematiske tilgang forbliver uændret, selv om Equal kommer til at stå over for nye udfordringer i anden runde.

Udvidelsen vil i høj grad påvirke Equal. Det geografiske anvendelsesområde udvides, og antallet af borgere, som kan deltage, stiger, men ikke nok med det, udvidelsen betyder også, at antallet af programmer stiger fra 17 til 27. En følge heraf er, at koordineringen af programmet, især hvad angår tværnationalitet og mainstreaming, bliver så meget desto vigtigere.

7.1. Romaer

Udvidelsen til 25 lande betyder, at antallet af romaer stiger med flere millioner, hvormed de bliver den største etniske minoritetsgruppe i EU.

Den fattigdom, udstødelse og forskelsbehandling, som romaerne er konfronteret med, er en udfordring, og en kilde til bekymring, for alle medlemsstater. De nuværende medlemsstater har formuleret politikker og programmer for at støtte og integrere de romaer, som allerede bor i EU. Men med udvidelsen bliver udfordringen for EU langt større.

EU har bidraget til foranstaltninger til støtte for romaer i mere end ti år. Ungarn og Tjekkiet deltog allerede i Equal i første runde gennem førtiltrædelsesprogrammet Phare. Man har allerede skabt en række positive resultater i de udviklingspartnerskaber, som sætter fokus på romaer, eftersom andelen af kvinder og unge (18-25 år) er højere end i andre, traditionelt organiserede, programmer; deltagerne kommer fra små samfund på landet; andelen af programdeltagere, som er underprivilegerede på flere områder, er god (f.eks. underuddannede romakvinder fra landsbyer). Man har valgt at anlægge en personlig tilgang for at give deltagerne en følelse af, at det er deres program. Der lægges i uddannelsesperioden vægt på kommunikationstræning, hvordan man finder et passende job, social støtte og erhvervslære. Sigøjnermindretallets lokalregering og romaernes civilsamfundsorganisationer deltager i udviklingspartnerskaberne og tilskynder til deltagelse i projektet, samtidig med at de arbejder på at skabe kontakt mellem potentielle arbejdsgivere og arbejdstagere, for at de sammen kan skabe en integreret og rummelig beskæftigelsesstrategi.

Succeskriterierne – som romaerne selv ser det – kan imidlertid ændre sig i denne nye situation. Derfor er det nødvendigt, at såvel romasamfundet som andre dele af samfundet tager aktivt del i bestræbelserne på at skabe et mere rummeligt Europa. Equal, der er kilde til nyskabelse, spiller en vigtig rolle, når det drejer sig om at finde nye metoder til bekæmpelse af forskelsbehandling og uligheder, og er som sådan relevant for romafolket.

Derfor vil der i anden runde af Equal på alle tematiske områder blive lagt særlig vægt på støtte til romaer.

7.2. Ofre for menneskehandel

Op imod en halv million kvinder og børn bliver hvert år smuglet ind i Vesteuropa. Handelen er international, velorganiseret og voksende. Ifølge en CIA-rapport tjener smuglerne op til en kvart million dollars på køb og salg af en kvinde. De bliver ofte købt for derefter at blive solgt videre til tvangsprostitution, til husarbejde som tjenestepiger, eller tvunget ind i fingerede ”ægteskaber”, hvor de bliver holdt som fanger.

Selv om det lykkes for mange ofre at flygte fra menneskehandleren eller kontakte myndighederne, er det ikke nødvendigvis enden på de traumatiske oplevelser. Den barske virkelighed er, at ofrene risikerer at blive behandlet som illegale indvandrere og kriminelle. De risikerer anholdelse, fængsling eller udvisning. Og på den måde bliver ofrene ofre en gang til.

Det Europæiske Råd har opfordret medlemsstaterne til at bruge alle disponible midler for at hjælpe ofre for menneskehandel, navnlig Equal. I EU har man anlagt en overordnet og mangesidet strategi i bestræbelserne på at udvikle foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af dette fænomen. Med hensyn til økonomien yder EU-programmerne et vigtigt bidrag til at styrke såvel politik og praksis som samarbejdet om bekæmpelse af menneskehandel internt i EU og mellem EU-landene og tiltrædelseslandene. Især strukturfondene (ESF og EFRU) kan yde økonomisk støtte til hjælpeaktioner for ofre og til gennemførelse af foranstaltninger til forebyggelse og fremme af den sociale og økonomiske integration af ofre for menneskehandel. Navnlig har Rådet opfordret⁵ Kommissionen og medlemsstaterne til at anvende midlerne under Equal-initiativet til i overensstemmelse med national lovgivning at fremme modtagernes sociale og erhvervmæssige integration, og til at sikre, at de kan vende sikkert tilbage til deres hjemland eller opnå tilstrækkelig beskyttelse i værtslandet.

Derfor vil der i anden runde af Equal blive lagt særlig vægt på støtte til ofre for menneskehandel på alle tematiske områder.

8. TVÆRNATIONALT SAMARBEJDE

Samarbejdet mellem medlemsstater er et grundlæggende aspekt af Equal, og de erfaringer, som man har høstet med de forrige programmer og den første runde af Equal, viser, at der kan opnås betydelig politikfornyelse gennem tværnationalt samarbejde. Det tværnationale samarbejde inden for rammerne af Equal fungerer godt, og det har allerede givet

---

5 Rådets resolution om initiativer til bekæmpelse af menneskehandel, navnlig handel med kvinder, 13056/03 af 20.10.2003.

- en bedre forståelse for fænomenerne forskelsbehandling, uligheder og udstødelse fra arbejdsmarkedet og deres forskellige udtryksformer
- forbedrede strategier og foranstaltninger på grundlag af erfaringerne fra andre medlemsstater (på nationalt niveau og på udviklingspartnerskabsniveau)
- benchmarkstrategier og –foranstaltninger i flere medlemsstater
- større tillid til det arbejde, der udføres af udviklingspartnerskaberne, for så vidt angår opinionsdannere og beslutningstagere.

I Equal kommer det tværnationale samarbejde til udtryk på forskellige niveauer.

8.1. Mellem udviklingspartnerskaber

Det tværnationale samarbejde mellem udviklingspartnerskaber er uløseligt forbundet med gennemførelsen af Equal, og det knytter udviklingspartnerskaber fra forskellige medlemsstater sammen gennem deres fælles arbejdsprogram. For at opnå resultater kræver det, at man i forbindelse med det tværnationale samarbejde anvender en fælles fremgangsmåde til håndtering af specifikke problemer, at man udvikler strategier, fremgangsmåder og målsætninger, der svarer til og/eller supplerer hinanden, og at man når til enighed om prioriteterne for en fælles handling. Det fælles arbejde i udviklingspartnerskaberne bygger på deres viden og erfaring. De fælles aktiviteter er organiseret således, at de enkelte udviklingspartnerskabers strategier og arbejdsplaner tilføres en betydelig merværdi.

Det er dog en stor udfordring at finde passende partnere i andre medlemsstater. Første runde af Equal viste med stor tydelighed, at det er absolut nødvendigt at fastsætte et tidsvindue for det tværnationale samarbejde, det vil sige, at der skal fastsættes en dato efter indbyrdes aftale, efter hvilken alle forvaltningsmyndigheder – efter at have afsluttet udvælgelsesproceduren – vil forsyne Den Fælles Database for Equal (ECDB) med data om udviklingspartnerskaber, for således at give alle udviklingspartnerskaber lige mulighed for at finde tværnationale partnere. Medlemsstaterne har aftalt, at dette tidsvindue for tværnationalt samarbejde skal starte den 1. januar 2005.

Det forventes, at en lang række udviklingspartnerskaber hurtigt vil finde partnere, når først tidsvinduet er åbent, og at de vil etablere fælles arbejdsprogrammer, der giver dem mulighed for at gå videre til første milepæl. Kommissionen vil ved en clearingsproces i samarbejde med den berørte forvaltningsmyndighed yde støtte til de udviklingspartnerskaber, der har sværere ved at finde partnere.

Da det tværnationale samarbejde er en integrerende del af udviklingspartnerskabernes aktiviteter, er arbejdsprogrammet ikke fuldstændigt uden dette element. Dette er årsagen til, at udkastet til både udviklingspartnerskabsaftalen og den tværnationale samarbejdsaftale i den første runde skulle fremlægges i slutningen af *aktion 1*. Det kræver en streng disciplin af både udviklingspartnerskaberne og programmernes forvaltningsmyndigheder, fordi den tværnationale samarbejdsaftale skal godkendes af samtlige forvaltningsmyndigheder.

For at fremme denne proces er der blevet oprettet en internetbaseret database med betegnelsen “*Equal transnational co-operation internet module*” (ETCIM), der giver alle myndigheder mulighed for at se og give deres godkendelse af de tværnationale samarbejdsaftaler over internet. For at undgå flaskehalsproblemer er medlemsstaterne blevet enige om at behandle

forslag til den indledende milepæl, efterhånden som de modtages, og der vil så vidt muligt inden 8 uger blive givet en bekræftelse på udviklingspartnerskabets indledende udvalg, herunder det flerårige budget til gennemførelse af arbejdsprogrammet (*aktion 2*).

8.2. Tematiske netværk

Informationsudveksling og gensidig udnyttelse af nyskabelser er selve kernen af Equal. Til dette formål er der i medlemsstaterne og på europæisk niveau blevet etableret en række temaspecifikke netværk. Disse tematiske netværk bringer udviklingspartnerskaberne sammen med henblik på at drøfte og evaluere de mest lovende metoder og resultater samt for at forberede deres udbredelse og integration i forskellige politikker og fremgangsmåder. Andre aktører uden for initiativet, f.eks. politiske beslutningstagere, forskere, sammenslutninger og arbejdsmarkedets parter, er ligeledes involveret i disse aktiviteter.

En række europæiske temagrupper koordinerer de tematiske aktiviteter, mens en række horisontale grupper fokuserer på at drage lære af processerne i Equal.

Udviklingspartnerskaberne validerer, udbreder og deler deres erfaringer og resultater både inden for rammerne af de nationale tematiske netværk og på europæisk niveau gennem de europæiske temagrupper. Samarbejdet på nationalt og europæisk niveau fremmer

- den tematiske gennemgang af strategiske metoder og resultater
- kortlægningen af god praksis, hvilket er særlig relevant for beskæftigelsesstrategien og den sociale integrationsproces
- udbredelsen af god praksis gennem diskussionsfora på europæisk niveau.

Både forvaltningsmyndighederne og Europa-Kommissionen støtter den tematiske revisionsproces ved at yde teknisk bistand. Dette arbejde omfatter især afholdelsen af konferencer, seminarer og arbejdsgrupper med henblik på at fremme vurdering, benchmarking, levering og gennemførelse af god praksis fra Equal. Udviklingspartnerskaberne deltager i og bidrager til disse netværk og begivenheder (for hvilke deltagelses-, rejse- og opholdsudgifterne betragtes som støtteberettigede udgifter) som følge af deres forpligtelse til at arbejde tværnationalt og som en integrerende del af deres arbejdsprogram.

Medlemsstaterne samarbejder også i den tværnationale dialog. De har således en meget markant rolle som "ledende" medlemsstat for de tematiske og horisontale grupper, det vil sige som medlem af den styregruppe, der er ansvarlig for udviklingen og gennemførelsen af arbejdsprogrammet og aktiviteterne. De er ligeledes værter for forskellige Equal-begivenheder uafhængigt eller i samarbejde med Europa-Kommissionen, og de medvirker i det direkte samarbejde mellem medlemsstater.

9. MAINSTREAMING

Mainstreaming, det vil sige integrationen og indarbejdelsen af nye idéer og metoder i politikker og fremgangsmåder, er en stor udfordring. For at støtte denne proces leverer Equal en række strukturer og værktøjer, men det er i den sidste ende op til det enkelte udviklingspartnerskab, den enkelte medlemsstat og Europa-Kommissionen at påvise eksistensen af effektive, nyttige og relevante alternativer for leveringen af arbejdsmarkedspolitikker, der inddrager alle, og som kan overføres fra medlemsstat til

medlemsstat og anvendes på en større skala. Disse aktiviteter bør ikke begrænses til udbredelsen af resultater, idet dette blot udgør en enkelt fase i mainstreamingprocessen.

Equal bidrager til en effektiv politikudformning ved at finde ud af, hvad der i praksis fungerer eller ikke fungerer, og ved at sikre, at alle de centrale aktører kan lære af dette. Resultaterne sammenfattes, offentliggøres og anvendes til at forbedre de særlige politikevalueringer (*peer reviews*), som er arrangeret i forbindelse med den europæiske beskæftigelsesstrategi, den sociale integrationsproces, evalueringsaktiviteterne på EU-niveau samt formidlings- og udvekslingsaktiviteterne under de forskellige EF-programmer i henhold til traktatens artikel 13 (bekæmpelse af forskelsbehandling) og artikel 137 (bekæmpelse af social udstødelse).

For at Equal-initiativet skal få den største virkning, skal resultaterne analyseres, sammenlignes (*benchmarking*) og udbredes både inden for de enkelte medlemsstater og på tværs af hele EU. Som ved ethvert laboratorieforsøg skal virkningerne afprøves over en større (økonomisk, politisk, kulturel eller organisatorisk) skala for at påvise bæredygtigheden. Resultaterne af Equal bør blive en del af den systematiske fremgangsmåde i forbindelse med andre politikker og programmer, der udføres på lokalt, regionalt, nationalt eller europæisk niveau. Da denne rapport blev udarbejdet, var de fleste udviklingspartnerskaber kun halvvejs gennem deres aktiviteter, og der vil derfor fortsat indløbe en lang række nye resultater. Det står dog allerede klart, at det er en stor udfordring at foretage mainstreaming af resultaterne af Equal, hvorfor dette princip vil blive styrket i anden runde.

Det er pålagt udviklingspartnerskaberne at deltage i mainstreamingaktiviteterne som en del af deres arbejdsprogram. Hertil kommer, at der på grund af arbejdets store kompleksitet inden for Equal findes supplerende midler til rådighed for mainstreamingaktiviteter. Disse supplerende midler kan anvendes til:

a) Mainstreaming af nyskabelserne inden for Equal (*aktion 3*) – enten fra første eller anden runde. Udviklingspartnerskaberne kan til forvaltningsmyndighederne fremsætte en ansøgning alene, i grupper eller som ad hoc-konsortier dannet af partnerne i et udviklingspartnerskab, informationsformidlere eller eksperter. Aktiviteterne på nationalt eller europæisk plan kan omfatte

- præsentation og fremme af god praksis
- efterprøvelse af fornyelsesindholdet
- benchmarking af nyskabelserne i forhold til eksisterende metoder i den pågældende medlemsstat eller i andre medlemsstater
- udbredelse af nyskabelserne til andre aktører, der er berørt af den pågældende forskelsbehandling
- demonstration og overførsel af god praksis, herunder vejledning.

b) Forvaltningsmyndighederne kan ligeledes støtte supplerende mainstreamingaktiviteter (*aktion 3*), f.eks. udviklingspartnerskabernes udarbejdelse af vejledninger, god praksis eller andre værktøjer som en del af samarbejdet inden for de europæiske temagrupper.

Det er vigtigt, at de politiske beslutningstagere, særlig dem, der er ansvarlige for at udarbejde de nationale handlingsplaner for den europæiske beskæftigelsesstrategi og den sociale integrationsproces, og de aktører, der er involveret i strukturfondsprogrammernes mål 1, 2 og

3, modtager input fra Equal og deltager i mainstreamingaktiviteterne. Det opnås bedst gennem et struktureret arbejde, og Kommissionen anbefaler derfor medlemsstaterne

a) mindst en gang om året at arrangere et fælles forum for medlemmerne af strukturfondsprogrammernes overvågningsudvalg, især mål 3, og medlemmerne af overvågningsudvalget for Equal

b) at overveje en årlig gentagelse af de succesrige ESF-seminarer (der blev afholdt i efteråret 2003)

c) at opretholde de tematiske netværk, der blev oprettet til mainstreaming af Equal-resultaterne på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk niveau

d) at give specifikke oplysninger om mainstreaming af Equal-resultaterne i deres nationale handlingsplaner for beskæftigelse og social integration.

Kommissionen vil for sit vedkommende gennem sin hjemmeside⁶ for Equal fortsat give adgang til god praksis om oprettelse og vedligeholdelse af effektive partnerskaber og om forvaltning, afprøvning og benchmarking af innovationsresultaterne. Der vil også ske mainstreaming af Equal-resultaterne på tværs af samtlige strukturfonde og Kommissionens andre politikker, særlig inden for forskning, almen uddannelse og erhvervsuddannelse, virksomhedspolitik samt retlige og indre anliggender. For resten af programmet vil der blive givet prioritet til mainstreaming, særlig for at sikre, at nyskabelserne fra Equal præsenteres således, at de kan anvendes af de politiske beslutningstagere, og for at sikre, at Equal-resultaterne anvendes til at udbedre eventuelle mangler i de relevante politikker.

10. EVALUERING

10.1. Midtvejsevaluering

Kravene til evalueringen af EU's initiativprogrammer er fastlagt i artikel 40-43 i forordning (EF) nr. 1260/1999. De nationale midtvejsevalueringer blev iværksat i 2001 (efter vedtagelse af afgørelserne om programmet) af forvaltningsmyndighederne i den hensigt at sikre en løbende feedback, så efterfølgende indkaldelser af forslag kan tilpasses i det omfang, det er nødvendigt. Parallelt hermed engagerede Kommissionen en uafhængig ekspert til at gennemføre en evaluering på EU-plan på grundlag af resultaterne i de nationale evalueringsrapporter og ud fra egne analyser og undersøgelser i marken. I forbindelse med tilrettelæggelsen af de nationale evalueringer blev medlemsstaterne anmodet om at samstemme deres evalueringdatoer, at følge en fælles metodik og at fokusere på fælles emner for at opnå en synergieffekt af de nationale evalueringer og evalueringerne på EU-plan. De nationale midtvejsevalueringer blev forelagt Kommissionen i december 2003, og evalueringerne på EU-plan er blevet forberedt på grundlag af disse. Denne evaluering fokuserer på gennemførelsen af *aktion 1* (udvælgelsesprocedurer, udvikling af partnerskaber og søgningen efter tværnationale partnere), tidlige elementer i *aktion 2* (gennemførelsesfasen) og *aktion 3* (formidling og mainstreaming) samt andre tværnationale aktiviteter.

Ingen af de evalueringseksperter, der har deltaget i evalueringen af Equal på EU-plan, foreslår ændringer i programmets overordnede opbygning. De har dog på grundlag af rapporterne fra de nationale evalueringseksperter samt ud fra deres egne analyser og undersøgelser i marken

---

6 http://europa.eu.int/comm/employment_social/equal/

kunnet afdække en række aspekter, der begrænser Equals effektivitet, og der er blevet formuleret et antal anbefalinger til, hvordan effektiviteten kan øges.

Evaluerings eksperterne noterer, at fordelingen af Equal-finansieringen på de forskellige prioriterede områder er mere ligelig end i ESF's mainstreamprogrammer, og at foranstaltningerne "tilpasningsevne" og "lige muligheder" tegner sig for en forholdsvis større andel i Equal, på trods af at interessen for sidstnævnte tilsyneladende har været lav. Under alle omstændigheder har "beskæftigelsesevnen" stadig førsteprioritet i både Equal og ESF. De prioriterede områder i Equal-initiativet styrker beskæftigelsesstrategien ved at sætte fokus på arbejdsmarkedsdeltagelse, skævheder på arbejdsmarkedet og modernisering af de offentlige arbejdsformidlinger. I Equal lægges der imidlertid mindre vægt på beskyttelse mod arbejdsløshed, arbejdets kvalitet og direkte jobskabende foranstaltninger. Disse spørgsmål vil blive taget op i anden indkaldelse af forslag.

Evalueringen bekræfter, at partnerskabsprincippet har vist sig at være den største drivkraft bag fornyelse og skabelse af merværdi, især når deltagere og ugunstigt stillede grupper er involveret i beslutningstagningen. Det fremmer partnerskabernes effektivitet, når de fungerer efter en samarbejdsfilosofi. Der er et stort udvalg af forskellige organisationer blandt deltagerne i Equal (decentraliseringsgrad), men der er behov for at vurdere, hvilken indflydelse og virkning denne mangfoldighed har, især da begrebet øget medindflydelse (*empowerment*) er blevet opfattet på forskellige måder i forskellige lande. Medens mange udviklingspartnerskaber har partnere, som før har deltaget i EU-initiativerne Adapt og Employment, er der mange lokale og regionale myndigheder, som ønsker at deltage som partnere i Equal. Arbejdsmarkedets partners deltagelse er svingende, og programmet kunne have større deltagelse af traditionelle partnere (små og mellemstore virksomheder og små ngo'er).

Evalueringen henleder opmærksomheden på de negative konsekvenser af afvigelser i timing og procedurer mellem medlemsstaterne, for så vidt angår gennemførelsen af foranstaltningen "tværnationalitet". Dette aspekt vil blive taget op i anden runde gennem tidsvinduet for tværnationalt samarbejde. Merværdien af det tværnationale samarbejde er stadig for ringe og det innovative bidrag utilstrækkeligt. Da tværnationalt samarbejde er et hovedelement i Equal, skal dette aspekt styrkes, og der bør i højere grad tilskyndes til fælles udvikling.

Den horisontale gennemførelse af lige muligheder og mainstreaming af ligestillingsaspektet betragtes ofte i en begrænset eller traditionel forstand. Det er nødvendigt i højere grad at tage hensyn til de horisontale aspekter i anden runde.

Der er betydelige uoverensstemmelser mellem de nationale mainstreamingstrategier, udviklingspartnerskabernes mainstreamingrolle som led i deres arbejdsprogram og mekanismerne for tildeling af ekstramidler til mainstreamingaktiviteter under *aktion 3* til udviklingspartnerskaber. Deltagerne i evalueringen på EU-plan anbefalede, at Kommissionen og medlemsstaterne skulle tydeliggøre og styrke vejledningen i, hvordan resultaterne af Equal gøres relevante for udformningen af nye politikker, og navnlig sikre, at udviklingspartnerskaberne ikke indskrænker sig til traditionelle formidlingsaktiviteter, men involverer sig aktivt i horisontale og vertikale mainstreamingopgaver.

Hidtil har Equal haft begrænset indvirkning på europæiske politikker og programmer, men der er udsigt til forbedring. De europæiske tematiske gruppers mainstreamingaktiviteter bør fremskyndes, navnlig ved at tilskynde til inddragelse af interessenter uden for Equal-initiativet. De strukturer, mekanismer og procedurer, der er opstillet for at lede de europæiske tematiske netværk, savner desuden koordination, sammenhængende procedurer, engagement

fra interessentside og effektive organisatoriske og kommunikative strukturer. Kommissionen og medlemsstaterne bør derfor rationalisere de europæiske tematiske grupper indretning ved at:

- være særlig opmærksom på de forskellige grupper størrelse og sammensætning
- involvere beslutningstagere og informationsformidlere
- fremme deltagelse af interessenter fra tiltrædelseslandene
- opstille klare og fælles kriterier og procedurer for udvælgelse af god praksis
- kortlægge og systematisk udvikle strategiske forbindelser mellem Equal og europæiske politikker og processer.

Evalueringsrapporten har afdækket et problematisk aspekt i den udvælgelsesprocedure, der anvendes i Equal. Da medlemmer af overvågningsudvalgene i Equal kan være og undertiden faktisk er ansøgere i Equal-programmet, er det vigtigt, at overvågningsudvalgenes rolle er klart defineret. Overvågningsudvalgene kan fastlægge kriterierne for evaluering og udvælgelse af udviklingspartnerskaber, men medlemmer af overvågningsudvalgene, som repræsenterer organisationer, der deltager i et udviklingspartnerskab, bør undlade at deltage i udvælgelsesproceduren, for at der ikke skal opstå interessekonflikt.

10.2. Løbende evaluering

Evalueringen af Equal skal afspejle programmets eksperimentelle vinkel, og det er derfor ikke nok at undersøge traditionelle evalueringsaspekter så som relevans, effektivitet, gennemslagskraft, anvendelighed og bæredygtighed; der skal også stilles skarpt på processerne, støttestrukturerne og gennemførelsesmetoderne.

Efter midtvejsevalueringen fortsætter de nuværende medlemsstater med at udarbejde årlige interimrapporter. Rapporten i 2005 skal opfylde kravene til opfølgning af midtvejsrapporten i henhold til forordning (EF) nr. 1260/1999.

Equal handler om læring. De mere overordnede rammer, som gælder i hele programmets levetid, kan findes i retningslinjerne for overvågning og evaluering af Equal⁷. For effektivt at udnytte og mainstreame de indhøstede erfaringer om god praksis er det vigtigt, at alle aktioner under Equal konstant evalueres, ligesom der er behov for en observationsfunktion til integration af udefra kommende erfaringer og dokumentation. Medlemsstaterne opfordres derfor til ikke at indskrænke evalueringen til de formelle krav i forordningen, men til at videreføre dem med særlig henblik på at finde frem til faktorer, som har indflydelse på, om innovationstiltaget bliver en succes (eller fiasko), og som bidrager til at mainstreame resultater og til at sikre bæredygtigheden.

Med Equal vil medlemsstaterne komme til at betræde nyt land for så vidt angår styreformer, politiske emner og udvikling af politikker. Løbende evaluering vil fremme læreprocesserne blandt de involverede interessenter og bidrage til styrkelse af kapaciteten i den offentlige sektor. I et innovativt og tværnationalt program som Equal er det vigtigt, at fremtidige

---

⁷ "Guidelines for systems of monitoring and evaluation for the Human Resources Initiative EQUAL in the period 2000 – 2006". GD for Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Arbejdsmarkedsforhold, juli 2000.

medlemsstater udnytter perioden 2004-2006 til at opbygge og udvikle kapacitet til at gennemføre evaluering af programmerne og høste erfaringer med henblik på programperioden 2007-2013. Det anbefales derfor, at disse medlemsstater iværksætter en løbende evaluering, som sætter fokus på ledelsessystemer, programgennemførelsesmetoder, overvågningssystemer, udvælgelsesprocedurer og gennemførelse af *aktion 1*. Det bør foreligge en rapport herom inden udgangen af 2005. De nuværende medlemsstater har allerede gennemført en evaluering af første runde, og det forekommer sandsynligt, at de kommende medlemsstater vil kunne udnytte de derigennem indhøstede erfaringer. De nye medlemsstater rådes desuden til at tilrettelægge og gennemføre en løbende evaluering for hele perioden med fokus på de indhøstede erfaringer om kapacitetsudvikling, netværkssamarbejde, mainstreaming af ligestillingsaspektet, integration af mindretal og tværnationalt samarbejde.

På grundlag af de allerede foreliggende resultater og ikke senere end tre år efter afslutningen af programmet gennemfører Kommissionen en efterfølgende evaluering i samarbejde med medlemsstaterne og forvaltningsmyndighederne. Den efterfølgende evaluering vil komme til at omfatte ressourceudnyttelsen samt støttens effektivitet, gennemslagskraft og virkning. De vil blive draget konklusioner om politikken vedrørende økonomisk og social samhørighed, og der vil blive set nærmere på de faktorer, som medvirker til, at forløbet af gennemførelsen bliver vellykket eller ej, og på de opnåede resultater, herunder deres bæredygtighed.

11. RETNINGSLINJER FOR ANDEN RUNDE AF EQUAL

Equal støtter i anden runde aktiviteter, der gennemføres af strategiske partnerskaber, såkaldte udviklingspartnerskaber. Opbygningen og principperne i anden runde er de samme som i første runde. For at lette læsningen præsenteres retningslinjerne her i deres helhed. De erstatter retningslinjerne for første runde af Equal, jf. EFT C 127 af 5. maj 2000, s. 2⁸.

11.1. Udvælgelsesprocedure

- (1) Der afholdes én enkelt udvælgelsesprocedure for tildeling af støtte under anden runde af Equal. Den baseres på en ansøgning, som en række organisationer (initiativtagere til etablering af udviklingspartnerskab) indsender i fællesskab. Af ansøgningen skal fremgå:
  - hvilke partnere der skal deltage i udviklingspartnerskabet fra begyndelsen; hvilke foranstaltninger der er truffet for at sikre, at alle relevante interessenter kan inddrages i partnerskabet, mens det består, herunder navnlig relevante mindre organisationer; og hvilke foranstaltninger der er truffet for at forvalte det administrative og finansielle ansvar
  - en begrundelse for partnerskabets tilblivelse, en diagnose af det problem, der skal behandles og en kort beskrivelse af partnerskabets formål
  - en vurdering af relevansen af det pågældende problem og af den løsning, som skal efterprøves, en redegørelse for, hvordan forskelsbehandling og uligheder vil blive behandlet, og en kort beskrivelse af, hvordan resultaterne kan videreformidles og omsættes i foranstaltninger og praksis

---

8 Kommissionens meddelelse til medlemsstaterne om retningslinjer for EF-initiativet Equal vedrørende tværnationalt samarbejde til fremme af en ny praksis i bekæmpelsen af forskelsbehandling og uligheder af enhver art i forbindelse med arbejdsmarkedet, K(2000) 853 af 14.4.2000.

- hvilke forventninger der er til det tværnationale samarbejde
  - en kort beskrivelse af, hvilke aktiviteter der forventes gennemført for at udvikle og teste den innovative strategi i hele perioden samt et vejledende budget (overslag)
  - en detaljeret arbejdsplan samt hvilken metodik og hvilke redskaber der vil blive anvendt til udvikling og indgåelse af udviklingspartnerskabsaftalen, inklusive et budget.
- (2) Proceduren for udvælgelse af udviklingspartnerskaber henhører under forvaltningsmyndighedens kompetence. Kommissionen forventer, at udvælgelseskriterierne afspejler de generelle principper i Equal, og at forvaltningsmyndighederne sikrer, at der ikke består nogen interessekonflikt i udvælgelsesproceduren. Ansøgere, som afvises, skal have en begrundelse for afslaget og oplyses om klagemuligheder.
- (3) Programmerne gennemføres af den udpegede forvaltningsmyndighed⁹, som vil få ansvaret for indkaldelsen af forslag, udvælgelsesprocedurer og indlæsningen i den fælles database for Equal. Data om udviklingspartnerskaber vil blive indlæst i databasen inden 1. januar 2005, således at alle udviklingspartnerskaber, når ”det tværnationale vindue” åbnes, har lige store chancer for at finde tværnationale partnere og indgå udviklingspartnerskabsaftale.

11.2. Milepæle

- (4) Når ansøgningen er blevet godkendt, bliver udgifterne støtteberettigede, og udviklingspartnerskaberne vil skulle nå visse milepæle i løbet af deres arbejdsprogrammer.
- (5) Den første milepæl (*aktion 1*) er etableringen eller konsolideringen af et bæredygtigt, effektivt udviklingspartnerskab med tilhørende strategi, herunder tværnationalt samarbejde, som skal tilføre en reel merværdi. Den tid, der er til rådighed til dette, afhænger af kvaliteten af aftalen og af, hvor hurtigt de enkelte udviklingspartnerskaber når til enighed med alle partnere om udkastet til udviklingspartnerskabsaftale (se nedenfor). Udkastet til udviklingspartnerskabsaftale sendes straks til forvaltningsmyndighederne.
- (6) Udviklingspartnerskaberne skal mindst have deltagelse af en partner fra en anden medlemsstat. Det er en generel regel, at der skal etableres samarbejde med andre udviklingspartnerskaber i Equal. Et sådant samarbejde kan udstrækkes til lignende projekter, der modtager støtte i et tredjeland, som er støtteberettiget i henhold til Phare-, Tacis-, Media- eller Cards-programmerne.
- (7) Udkastet til udviklingspartnerskabsaftaler dokumenterer, at der er enighed mellem partnerne, præsenterer deres fælles strategi på en velstruktureret, kortfattet og sammenhængende måde og beskriver, hvilke faktorer der er de vigtigste for at udviklingspartnerskabet bliver en succes. Det skal derfor indeholde:

---

⁹ Oplysninger om programmerne, støtte, forvaltningsmyndigheder og andre organer findes på følgende websted: http://europa.eu.int/comm/employment_social/equal/

- En diagnose og en vurdering af, hvilke specifikke problemer i forbindelse med udelukkelse fra arbejdsmarkedet samt forskelsbehandling og uligheder, der skal behandles.
  - En interessentanalyse; med kortlægning og drøftelse af, hvilke interesser og forventninger fra enkeltpersoners, grupper eller organisationers side der kan påvirke eller blive påvirket af den løsning, som skal findes eller efterprøves, og en beskrivelse af de relevante interessenters rolle i udviklingspartnerskabets arbejde.
  - Oplysninger om mål og om, hvilken strategi man vil følge for at nå dem, under hensyn til erfaringer fra første runde af Equal og andre relevante aktioner.
  - En beskrivelse af antagelser, risici og fleksibilitetskrav.
  - Et detaljeret arbejdsprogram ledsaget af et realistisk budget, begge opstillet efter nationale og tværnationale aktiviteter og omkostninger.
  - En præcis beskrivelse af de enkelte partners rolle, herunder af foranstaltningerne til styring og ledelse af partnerskabet og forvaltning af den økonomiske støtte, fortrinsvis ved anvendelse af et system, som er aftalt i fællesskab.
  - En tværnational samarbejdsaftale, som præciserer hvilke fælles interesser der er tale om, og hvordan de tværnationale aktiviteter tilfører en merværdi, og som indeholder den tværnationale arbejdsplan og budgettet. Hver enkelt tværnational partners bidrag og rolle, metoderne til beslutningstagning og den organisatoriske tilrettelæggelse af gennemførelsen af arbejdsprogrammet samt metodikken vedrørende overvågning og vurdering af fælles aktiviteter skal beskrives. Denne tværnationale samarbejdsaftale skal affattes på grundlag af den fælles model, som fremgår af håndbogen om tværnationalitet¹⁰, og skal lægges ind i ETCIM-databasen vedrørende tværnationale samarbejdsaftaler. Et udskrift af databasen skal vedlægges udkastet til udviklingspartnerskabsaftale.
  - Metodik og redskaber til løbende evaluering af aktiviteter og resultater, herunder en beskrivelse af kontrollerbare indikatorer, der viser, hvordan målsætninger, output og resultater vil blive målt og vurderet.
  - Metodik og redskaber i lighed med ovenstående til overvågning og vurdering af fælles aktiviteter som led i det tværnationale samarbejde.
  - Udviklingspartnerskabets, herunder dets tværnationale partners, tilsagn om at indgå i et samarbejde om mainstreaming på nationalt og europæisk plan.
  - Strategi og redskaber til integrering af ligestillingsaspektet ("gender mainstreaming").
- (8) Det skal desuden fremgå af udkastet til udviklingspartnerskabsaftalen, at udviklingspartnerskabet opfylder følgende betingelser:

---

¹⁰ http://europa.eu.int/comm/employment_social/equal/index.cfm?file=listdoc.cfm&nav_id_menu=10038&lang_id=6.

- Finansiell bæredygtighed: Den nødvendige medfinansiering er på plads.
- Åbenhed: Offentlig adgang til de opnåede resultater (produkter, redskaber, metoder osv.).
- Opbygning og udvikling af handlings- og indflydelseskapacitet: Udviklingspartnerskaberne skal have den nødvendige kapacitet til at mobilisere forskellige aktører og sætte dem i stand til at indgå i et effektivt samarbejde om den fælles strategi. Der vil særlig blive lagt vægt på foranstaltninger, som skal sikre, at alle relevante aktører, f.eks. offentlige myndigheder, den offentlige arbejdsformidling, ngo'er, erhvervslivet (især små og mellemstore virksomheder), og arbejdsmarkedets parter kan inddrages i partnerskabet, mens det består. Udviklingspartnerskabet skal godtgøre, at alle partnere har taget fuldt del i planlægningen og tilblivelsen af udviklingspartnerskabsaftalen.
- Læringskultur: Evne og positiv indstilling til at lære af andre og til aktivt at samarbejde i netværk om udbredelse og mainstreaming af aktiviteter på både nationalt og europæisk plan.

- (9) Et udviklingspartnerskabs arbejdsprogram løber normalt op til tre år.
- (10) Forvaltningsmyndighederne bør hjælpe udviklingspartnerskaberne, så de kan indgå udviklingspartnerskabsaftalerne så hurtigt som muligt. Hvis der ikke forelægges et udkast til udviklingspartnerskab, vil udvælgelsen blive annulleret, og der vil derefter ikke længere vil kunne ydes omkostningsstøtte.
- (11) Efter modtagelsen af udkastet til udviklingspartnerskab bekræfter forvaltningsmyndighederne, normalt inden otte uger, den første udvælgelse af udviklingspartnerskaber, herunder det flerårige budget til gennemførelse af arbejdsprogrammet (aktion 2).
- (12) Efterfølgende milepæle vedrører en revision af gennemførelsen af arbejdsprogrammet som beskrevet i udviklingspartnerskabsaftalen. Når manglende gennemførelse af aktiviteter får økonomiske konsekvenser, kan forvaltningsmyndighederne justere budgettet i forhold hertil. Sådanne revisioner gennemføres regelmæssigt, mindst hver tolvte måned.

11.3. Tværnationalt samarbejde

- (13) Udviklingspartnerskaberne deltager i tværnationalt samarbejde gennem:
- gennemførelsen af den tværnationale samarbejdsaftale
  - deltagelse og bidrag til nationale og europæiske tematiske netværk, arbejdsgrupper, arrangementer, seminarer og konferencer organiseret som led i Equal
  - deltageromkostninger (rejse og ophold) anses i denne sammenhæng for at være støtteberettigede og dækkes over udviklingspartnerskabets budget (*aktion 2*).
- (14) Forvaltningsmyndighederne deltager i tværnationalt samarbejde gennem:

- deres rolle som ledende medlemsstat for tematiske grupper
  - deltagelse og bidrag til nationale og europæiske tematiske netværk, arbejdsgrupper, arrangementer, seminarer og konferencer organiseret som led i Equal.
- (15) Forvaltningsmyndighederne skal trække på deres eget tekniske bistandsbudget til finansiering af såvel deres rolle som ledende medlemsstat som tilrettelæggelse af arbejdsgrupper, arrangementer, seminarer og konferencer som led i Equal.

11.4. Mainstreaming

- (16) Medlemsstaterne skal udarbejde en mainstreamingstrategi indeholdende målsætninger, foranstaltninger og ressourcer, herunder netværk, som kan fremme mainstreamingindsatsen på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan. Disse foranstaltninger skal tage sigte på, at
- klarlægge de faktorer, som fører til uligheder og forskelsbehandling, og føre tilsyn med og analysere udviklingspartnerskabernes faktiske og potentielle indvirkning på de politiske prioriteringer og på de forskellige årsager til forskelsbehandling og uligheder i arbejdsmarkedssammenhæng
  - identificere og vurdere de faktorer, som fører til god praksis, og sammenligne resultater
  - udbrede god praksis fra udviklingspartnerskaber.
- (17) Forvaltningsmyndighederne kan for at styrke mainstreaming af nyskabelserne (*aktion 3*) og efter at have modtaget et forslag fra et udviklingspartnerskab, som opererer enten alene eller i en gruppe, eller fra ad hoc-konsortier bestående af partnere i udviklingspartnerskaber, informationsformidlere og eksperter yde supplerende finansiel støtte til vurdering, forelæggelse og fremme af dokumentation for god praksis på nationalt og europæisk plan, herunder
- validering af nyskabelserne
  - vurdering af nyskabelserne sammenholdt med eksisterende fremgangsmåder på nationalt plan og i andre medlemsstater
  - udbredelse af nyskabelserne til andre aktører, der er i berøring med den omhandlede forskelsbehandling
  - demonstration og overførsel af god praksis, herunder mentorvirksomhed
  - og inddragelse af erfaringer og viden indhøstet uden for Equal.
- (18) Forvaltningsmyndighederne kan også yde støtte til supplerende mainstreamingaktiviteter (*aktion 3*), som udviklingspartnerskaber gennemfører som led i samarbejdet inden for de europæiske tematiske grupper.

12. FINANSIERING

12.1. Støtteberettigede aktiviteter

- (19) Socialfondens generelle regler for støtteberettigelse finder anvendelse (jf. artikel 3 i ESF-forordningen). Under Equal-initiativet kan der dog, for at opnå størst mulig effektivitet i de planlagte aktiviteter, ydes støtte til foranstaltninger, som normalt er støtteberettigede i henhold til reglerne for EFRU, EUGFL-Garantisektionen eller FIUF (artikel 21, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1260/1999).
- (20) Fællesskabets deltagelsessatser, jf. artikel 29 i forordning (EF) nr. 1260/1999, finder anvendelse. I lyset af de anvendte metoders nyskabende art anbefales en systematisk anvendelse af de lofter, der er anført i forordningen.
- (21) Reglerne for, hvornår der kan ydes støtte fra strukturfondene, findes i forordning (EF) nr. 1685/2000 som ændret ved forordning (EF) nr. 1145/2003¹¹. I henhold til forordning (EF) nr. 1260/1999 er de endelige modtagere under Equal-initiativet udviklingspartnerskaberne. Medlemsstaternes og udviklingspartnerskabernes opmærksomhed henledes derfor på reglerne i forordning (EF) nr. 1145/2003, og navnlig på regel nr. 1 *Faktisk betalte udgifter* og regel nr. 12 *Lokaliseringens betydning for operationers støtteberettigelse*.
- (22) Kommissionen forventer, at der stilles tilstrækkelige ressourcer til rådighed, til at udviklingspartnerskaberne kan etablere et velfungerende nationalt og tværnationalt samarbejde. I denne sammenhæng regnes rejse- og opholdsudgifter for at være støtteberettigede udgifter.
- (23) Medlemsstaterne skal kontrollere, om udviklingspartnerskaberne aktiviteter er i overensstemmelse med traktatens bestemmelser, herunder særlig reglerne for offentlige indkøb og bestemmelserne om statsstøtte, og om nødvendigt give underretning i henhold til bestemmelserne i artikel 88, stk. 3.

12.2. Teknisk bistand

- (24) Der er mulighed for at få teknisk bistand til gennemførelsen af Equal. Teknisk bistand kan ydes, inden udviklingspartnerskabsaktiviteterne går i gang.
- (25) Der kan ydes teknisk bistand, op til 5 % af det samlede ESF-bidrag, til afholdelse af:
- udgifter til forberedelse, udvælgelse, vurdering og overvågning af bistanden og aktiviteterne (undtaget er dog udgifter til anskaffelse og installation af computerbaserede systemer til ledelse, overvågning og evaluering)
  - udgifter til møder i overvågningsudvalg og –underudvalg angående gennemførelsen af bistanden; denne post kan også omfatte udgifter til eksperter og andre deltagere i disse udvalg, herunder deltagere fra tredjelande, når formanden for sådanne udvalg mener at deres tilstedeværelse er væsentlig for, at støtten får størst mulig gennemslagskraft
  - udgifter i forbindelse med revision og kontrol på stedet af aktiviteter.

---

11 Kommissionens forordning (EF) nr. 1145/2003 27. juni 2003, EFT L 160 af 28.6.2003.

- (26) Andre aktioner, som kan finansieres under teknisk bistand, og som ikke er underlagt loftet på 5 %, er:
- undersøgelser, seminarer, informationstiltag samt indsamling, redigering og formidling af erfaringer og resultater
  - støtte til tematiske netværk, formidlingstiltag og etablering af instrumenter til at sikre gennemslagskraft
  - samarbejde i europæiske netværk og formidling af alle relevante informationer til andre medlemsstater og Kommissionen
  - evaluering
  - anskaffelse og installation af computerbaserede systemer til ledelse, overvågning og evaluering.
- (27) Udgifter til tjenestemænds eller andre offentligt ansattes løn i forbindelse med gennemførelse af sådanne aktioner er ikke støtteberettigede. Størrelsen af ESF's bidrag er for så vidt angår teknisk bistand underlagt de lofter, der er anført i artikel 29, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1260/1999.
- (28) Hvis Equal-initiativet skal lykkes, så er medlemsstaterne og Kommissionen nødt til at samarbejde på mange områder: indsamling og behandling af informationer om udviklingspartnerskaber, oprettelse af databaser, ledelse af den tematiske undersøgelsesproces, tilrettelæggelse af seminarer, offentliggørelse af resultater osv. En række specifikke opgaver, som ikke kan varetages uden støtte på EU-niveau, vil efter udbud blive tildelt til eksterne tjenesteydere på Kommissionens initiativ og under Kommissionens opsyn. Udførelsen af disse opgaver finansieres med 100 % af de samlede omkostninger. Et vejledende beløb på højst 2 % af ESF's samlede deltagelse kan anvendes til finansiering af aktiviteter, som gennemføres på Kommissionens foranledning.
- (29) Evalueringen af Equals virkning er af stor betydning og vil blive gennemført på alle tre aktionsniveauer.
- Alle udviklingspartnerskaber vil blive anmodet om at forelægge kontrollerbar dokumentation for deres resultater, så de kan danne grundlag for benchmarking.
  - Alle medlemsstater foretager en uafhængig evaluering på nationalt plan og forelægger en (ajourført) midtvejsrevision i 2005. Evalueringen af Equal skal afspejle programmets eksperimentelle vinkel, og det er derfor ikke nok at undersøge traditionelle evalueringsaspekter så som relevans, effektivitet, gennemslagskraft, anvendelighed og bæredygtighed; der skal også stilles skarpt på processerne, støttestrukturerne og gennemførelsesmetoderne.
  - På EU-plan etablerer Kommissionen et evalueringssystem, der på grundlag af medlemsstaternes bidrag i de nationale handlingsplaner skal vurdere, hvordan Equal påvirker den europæiske beskæftigelsesstrategi, den sociale integrationsproces og andre EU-politikker og -programmer.